

Sygn. akt II Ca 1051/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Wojtkiewicz
Sędziowie:	SO Sławomir Krajewski SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 marca 2013 roku w S.

sprawy z powództwa **W. T.**

przeciwko **J. P. i E. P.**

o zaniechanie naruszeń

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt I C 883/10

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Uzasadnienie wyroku z dnia 7 marca 2013 r.:

Powódka W. T. zażądała zakazania pozwanym E. P. i J. P. przejazdu i przechodu przez część działki nr (...) położonej w Gminie K. w (...), której jest właścicielem oraz o obciążenie pozwanych kosztami postępowania.

Pozwani E. P. i J. P. zażądali oddalenia powództwa podając, iż do kwietnia 2008 roku posiadali ustną zgodę powódki na korzystanie z części jej nieruchomości, a nadto, korzystanie to opiera się na wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód I Wydziału Cywilnego z dnia 18 listopada 2009r. sygn. akt I C 392/09 w przedmiocie przywrócenia naruszonego posiadania.

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie nakazał pozwanym przejazdu i przechodu przez część nieruchomości powódki, tj. działki nr (...) położonej w Gminie K. w (...), dla której

Sąd ten prowadzi księgę wieczystą o nr (...), tzn. w zakresie drogi przylegającej do posesji powodów położonej w U. (...) od strony ich bramy wjazdowej (pkt 1) oraz zasądził od pozwanych na rzecz powodki koszty postępowania.

Rozstrzygnięcie oparto o następujące ustalenia:

Powódka W. T. jest właścicielem nieruchomości położonej na działce nr (...), w (...), zaś pozwani E. P. i J. P. są współwłaścicielami sąsiadującej nieruchomości położonej na działce nr (...).

Z nieruchomości powodki stanowiącej działkę nr (...) pozwani korzystają w ten sposób, iż przejeżdżają i przechodzą przez nią, traktując ją jako drogę dojazdową do wjazdu na teren swojej nieruchomości.

Następnie Sąd I instancji ustalił, iż przed tym Sądem toczył się już spór, którego przedmiotem było żądanie przywrócenia naruszonego posiadania (sygn. akt I C 392/09), gdzie nakazano W. T. przywrócenia E. i J. P. posiadania służebności osobistej polegającej na prawie przechodu i przejazdu przez część drogi usytuowanej na nieruchomości – działki nr (...).

Oceniając tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji uznał powództwo za zasadne, gdyż znajdujące oparcie art. 222 § 2 k.c., zaś ustalony stan faktyczny w zasadzie za bezsporny, gdyż pozwani nie kwestionowali, iż korzystali z przejazdu i przechodu z części nieruchomości powodki. Sąd Rejonowy stwierdził, iż w toku postępowania o przywrócenie naruszonego posiadania pozwani nie uzyskali żadnego prawa do korzystania z części drogi powodki objętej niniejszym postępowaniem, gdyż posiadanie jest stanem faktycznym i nie kreuje prawa stanowiącego podstawę do korzystania z cudzej rzeczy. Sąd I instancji oddalił wnioski dowodowe złożone przez pozwanych potwierdzających korzystanie przez pozwanych z nieruchomości powoda, jako bezprzedmiotowe.

Apelację od wyroku z dnia 17 kwietnia 2012 r. wnieśli pozwani, skarżąc go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

- naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 222 § 2 k.c. przez błędną jego wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie oraz art. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych i przyjęcie, że pozwani bezprawnie korzystają ze spornej drogi, albowiem z załączony do apelacji dokumentów wynika, iż powódka nie jest właścicielem spornej drogi, gdyż jest to droga gminna,
- niewyjaśnienie, w świetle załączonych do apelacji dokumentów, wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności kto jest właścicielem spornej drogi przylegającej do głównej bramy wjazdowej posesji pozwanych.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, iż pozwani nie kwestionowali własności powodki co do spornego odcinka drogi, ponieważ działali w zaufaniu do dokumentacji wydawanej przez Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego w P., który wydawał wtórники mapy geodezyjnej wskazującej, iż droga gminna biegnąca wzdłuż granicy posesji pozwanych kończy się na wysokości nieco za domem mieszkalnym pozwanych, sugerując, iż dalszy jej ciąg stanowi części posesji powodki. W ocenie pozwanych geodeta wykonujące mapę nie sięgnął do dokumentów źródłowych znajdujących się w księdze wieczystej Kw nr (...) prowadzonej dla drogi gminnej położonej na działce nr (...). Pozwani już po wydaniu zaskarżonego wyroku otrzymali pismo z Urzędu Gminy w K. z dnia 18 maja 2012 r., z którego wynikało, iż droga gminna przylegająca do posesji pozwanych na działce nr (...) ma powierzchnię 0,07 ha i że ma długość 120 m. i kończy się nie za domem pozwanych, lecz biegnie dalej do bramy wjazdowej na posesję powodki.

Pozwani zażądali zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości, zaś w piśmie z dnia 4 marca 2013 r. wnieśli o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego geodety na okoliczność stanu prawnego spornej drogi oraz ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Powódka zażądała oddalenia powództwa, a na rozprawie apelacyjnej przedłożyła wypis z rejestru gruntów wraz z wyrysem mapy ewidencyjnej z dnia 5 października 2012 r. dotyczące działki o nr (...) podając, iż załączony wyrys wskazuje na to, iż części „drogi” z której korzystają pozwani faktycznie stanowi nieruchomości powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była o tyle zasadna, że doprowadziła do uchylecia zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Analiza dokumentów załączonych do pisma pozwanych z dnia 4 marca 2012 r., a zwłaszcza pisma Starostwa Powiatowego w P. z dnia 22 listopada 2012 r. (k. 189-191) wskazywać by mogła na to, iż w latach sześćdziesiątych XX w. zaprojektowano drogę publiczną o szerokości 6m. i długości około 123 m. na działce nr 155a (aktualnie nr 187), lecz na etapie zakładania ewidencji gruntów i budynków dla wsi U. w ramach K. (...) do obiegu prawnego została dopuszczona mapa ewidencji gruntu o szerokości 6 m. lecz o długości około 100 m. (zwana w tym piśmie „skróconą” wersją działki nr (...)). Jednocześnie w opisowej części ewidencji gruntów i budynków wpisano powierzchnię działki (...). Dalej wskazano, iż w ramach roboty K. nr (...) geodeta dokonał wznowienia położenia znaków granicznych działki nr (...). W postępowaniu tym miały brać udział strony niniejszego postępowania oraz przedstawiciel Gminy K., zaś ustalone położenie znaków granicznych wskazywało na „skróconą” wersję działki nr (...). Z treści pisma wynika, iż Starosta (...) jako odpowiedzialny za prowadzenie zasobu geodezyjnego i kartograficznego do czasu ustalenia należytego przebiegu granicy działki (...) zamieści w ewidencji gruntów i budynków stan z operaty K. nr (...) z oznaczeniem granica sporna.

Z kolei wyrys z mapy ewidencyjnej nieruchomości powódki, który odwzorowuje jednocześnie przebieg granicy z działką pozwanych o nr (...) i drogą gminną położoną na działce o nr (...), przedłożony na rozprawie apelacyjnej przez powódkę, nie wskazuje na to, iż granica między działką powódki a drogą gminną (...) miała charakter sporny.

W efekcie więc, stan niniejszej sprawy przedstawia się w taki sposób, iż przedłożone przez strony dokumenty nie przedstawiają w sposób jednoznaczny i pewny przebiegu granicy między nieruchomością powódki a drogą gminną położoną na działce nr (...). Co istotniejsze jednak, nie przeprowadzono postępowania dowodowego wskazującego jaka może być faktyczna ingerencja pozwanych w nieruchomości powódki, i czy w ogóle fakt taki ma miejsce.

Kwestia czy powódka posiada w sprawie legitymację procesową materialną, tzn. czy jest właścicielem tej części gruntu, przez którą przechodzą czy przejeżdżają pozwani, jest elementem stanu faktycznego wskazującym za zasadność bądź nie, żądań opisanych pozwem.

Faktem pozostaje, iż w niniejszej sprawie w toku postępowania pierwszoinstancyjnego pozwani nie kwestionowali praw właścicielskich powódki do części „drogi”, z której korzystali. Tym niemniej z treści protokołu oględzin z dnia 7 maja 2009 r. sporządzonego w sprawie I C 392/09, z którego nie przeprowadzono dowodu mimo wniosku powódki oraz materiału fotograficznego na k. 76 tych akt, może wynikać, iż na spornym gruncie mogą znajdować się znaki geodezyjne wyznaczające granicę działki powódki z działką nr (...). Analiza tych dokumentów nie daje jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, gdzie ta granica przebiega, a zwłaszcza jakie jest jej usytuowanie względem bramy wjazdowej i furtki prowadzących na nieruchomości pozwanych. Okoliczności te wymagają wyjaśnienia.

Taki stan rzeczy obliuguje Sąd Odwoławczy do tego, aby w myśl art. 386 § 4 k.p.c. uchylić zaskarżone orzeczenie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, gdyż w sprawie należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości, pozostawiając Sądowi I - instancji rozstrzygnięcie o kosztach poniesionych w toku postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy:

- zobowiąże stronę powodową do sprecyzowania roszczenia opisanego pozwem z dnia 7 czerwca 2010 r., w taki sposób, aby jego ewentualne, przymusowe wykonanie było możliwe, poprzez zindywidualizowanie obszaru

nieruchomości, przez który pozwani nie mogli by się przemieszczać, np. w odniesieniu go do istniejących znaków geodezyjnych,

- zobowiąże stronę powodową do złożenia aktualnych wypisów z ewidencji gruntów wraz z wyrysami z mapy ewidencyjnej dotyczących działek nr (...),
- w trybie art. 212 § 1 k.p.c. odbierze od stron wyjaśnienia, co pozwoli m.in. na ocenę potrzeby przeprowadzania postępowania dowodowego co do zgłoszonych wniosków o przesłuchanie świadków opisanych pismem pozwanych z dnia 24 marca 2011 r. (k. 33) oraz ustalenie przebiegu postępowania administracyjnego wszczętego w 2006 r., a dotyczącego wznowienia położenia znaków granicznych działki nr (...),
- w przypadku braku zgodnych oświadczeń stron co do przebiegu granic między działkami nr (...) w terenie, Sąd rozważy zasadność wniosku pozwanych zawartego w piśmie z dnia 4 marca 2013 r. (k. 173) o powołanie biegłego geodety na okoliczność ustalenia przebiegu tej granicy, wskazania położenie znaków granicznych w terenie i usytuowania względem nich wjazdu na posesję pozwanych.